

ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

1. ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น				
2. ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น	☐ ด้านเกษตรกรรมยั่งยืน ☒ ด้านพืช ☐ ด้านประมง ☐ ด้านปศุสัตว์ ☐ ด้านแมลงเศรษฐกิจ	☐ ด้านการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ ☐ ด้านการแพทย์แผนไทยและสมุนไพร ☐ ด้านเครื่องมือเครื่องใช้ในทางการเกษตร ☐ ด้านวัฒนธรรม/ ความเป็นอยู่ ☐ ด้านอื่นๆ		
3. ชื่อ - สกุล ผู้ให้ข้อมูล	นางอารีรัตน์ วรรณสาร			
4. ชื่อกลุ่ม (หากมี)	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพบ้านโนนแดง			
5. วัน/เดือน/ปี ที่เก็บข้อมูล	6 มกราคม 2568			
6. แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น	แขวง/ตำบล	สมเด็จ		
	เขต/อำเภอ	ไทยเจริญ	จังหวัด	ยโสธร
7. สถานะของภูมิปัญญาท้องถิ่น	☐ เสี่ยงต่อการสูญหาย ใกล้ขาดผู้สืบทอด ☒ มีผู้สืบทอดและปฏิบัติอยู่ ☐ มีการปฏิบัติสืบทอดโดยทั่วไปหรืออย่างกว้างขวาง			
8. การได้มาซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่น	☒ สืบทอดจากบรรพบุรุษ ☐ เจ้าของภูมิปัญญาเอง / คิดค้นขึ้นมาใหม่ ☐ พัฒนาต่อยอดจากภูมิปัญญาเดิม			
9. ปี พ.ศ. ต้นกำเนิดภูมิปัญญา	ไม่ทราบปีที่กำเนิดภูมิปัญญาที่ชัดเจน			
10. ประโยชน์ของภูมิปัญญา	☒ ลดรายจ่าย ☒ เพิ่มรายได้ ☒ ส่งเสริมการท่องเที่ยว ☐ ส่งเสริมสุขภาพ	☐ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร ☒ ช่วยอนุรักษ์มรดกของท้องถิ่น ☐ อื่นๆ โปรดระบุ		

<p>11. การเผยแพร่ภูมิปัญญา</p>	<p>☐ ยังไม่เคยมีการเผยแพร่</p> <p>☐ ไม่ทราบข้อมูลการเผยแพร่</p> <p>☒ บอกเล่าสืบต่อกันมาในชุมชน</p> <p>☐ ผ่านปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>☐ ผ่านวิทยากรชุมชน</p>	<p>☐ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสาร หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร</p> <p>☐ สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุทัศน์ บันทึกเสียง ภาพนิ่ง สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อออนไลน์</p> <p>☒ อื่นๆ โปรดระบุ เฟสบุ๊ค</p>
<p>12. ประวัติความเป็นมา จุดเด่น เอกลักษณ์ที่โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ และความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร</p>		
<p>ชาวบ้านในหมู่บ้านโนนแดง หมู่ที่ 3 ตำบลสมเือง อำเภอไทยเจริญ ส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตรกรรม เมื่อว่างเว้นจากการทำเกษตรกรรม ก็มีการประกอบอาชีพเสริม ส่วนหนึ่งคือการทอเสื่อกกเพื่อเก็บไว้ใช้เอง และมีการจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ซึ่งเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สืบทอดมาตั้งแต่โบราณ รุ่นสู่รุ่น ซึ่งมีการพัฒนา ลวดลายบนผืนเสื่อเป็นลวดลายต่างๆ มีความสวยงาม มีหลายขนาด เพื่อรักษาภูมิปัญญาในการทอเสื่อกก และเพื่อให้ง่ายการบริหารจัดการ เกษตรกรจึงได้รวมกลุ่มซื้อวัสดุจากกลุ่มอาชีพบ้านโนนแดง</p>		
<p>13. รายละเอียดขั้นตอนและวิธีการของภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร</p>		
<p>ขั้นตอนวิธีการทอเสื่อกก</p> <p>1.1 ตั่นกก</p> <p>1.1.1 ตัดหรือเก็บเกี่ยวต้นกกจากแหล่งธรรมชาติ ห้วย หนอง คลองบึง หรือที่เกษตรกรปลูกเอง</p> <p>1.1.2 นำต้นกกมาแยก และเลือกกกที่มีขนาดเท่ากัน</p> <p>1.1.3 นำต้นกกที่คัดเลือกได้ขนาดที่ต้องการแล้ว มาซอยเป็นสอง หรือ สามส่วน ตามขนาดลำต้นของกก ถ้าซอยเส้นเล็กผืนเสื่อกกจะทอได้ละเอียดและแน่นหนา</p> <p>1.1.4 นำเส้นกกที่ซอยเสร็จแล้วมาฟึ่งแดดให้แห้ง ประมาณ 4-5 วัน</p> <p>1.1.5 นำเส้นกกที่ฟึ่งแดดจนแห้งมามัดเป็นกำ ๆ ประมาณ 1กำมือ เพื่อเตรียมนำมาย้อมสีตามต้องการ</p> <p>1.2 การย้อมสี</p> <p>1.2.1 เลือกสีที่ต้องการ (สีเคมี มีขายตามร้านค้า)</p> <p>1.2.2 ออกแบบลายตามที่ต้องการ</p> <p>1.2.3 ก่อไฟ นำปิบที่ใส่น้ำ ประมาณ ครึ่งปิบ ต้มน้ำจนเดือด</p> <p>1.2.4 นำสีที่ต้องการมาใส่ลงประมาณ 1ช้อนโต๊ะ แล้วคนให้สีละลาย</p> <p>1.2.5 นำเส้นกกที่มัดไว้ มัดละ 1 กำมือลงไปย้อมโดยใช้เวลาประมาณ 30-40 นาที การย้อมสีหลายสีควรมีการแยกปิบ</p>		

1.2.6 นำเส้นกทีย้อมแล้วมาลงน้ำเปล่าแล้วนำไปผึ่งแดดให้แห้ง

1.3 การทอเสื่อกก

1.3.1 กางโองทอเสื่อกก

1.3.2 นำฝีมมารวางไว้ในช่องของโองทอ

1.3.3 สอดด้ายในล่อนใส่ในรูฟืมโดยรูแรกและรูสุดท้ายใช้ด้าย 4 เส้น จากนั้นสอดได้ตามรูที่เรากำหนดแบบไว้

1.3.4 วางไม้ซื่อบนหัวเสาโองทอเพื่อให้เส้นด้ายตึง

1.3.5 ลงมือทอโดยใช้ไม้สอดเส้นกทียไปตามฟืมคว่ำและหงายสลับกันทุกครั้ง

1.3.5 คนทอจะเก็บปลาย (ไพ) กกสลับซ้ายขวา

1.3.6 เมื่อทอได้พอขนาดจะต้องเก็บม้วนผืนเสื่อโดยยกไม้ซื่อลงแล้วม้วนเสื่อ

1.3.7 เมื่อทอเสร็จก็ตัดเสื่อออกจากโอง แล้วมัดปลายเชือกให้เรียบร้อย

1.3.9 ใช้กรรไกรตัดตกแต่งปลายกกริมด้านซ้ายและด้านขวาให้เรียบร้อย

14. รูปภาพประกอบภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร

15. การรับรองทาง

วิทยาศาสตร์

หรือทางกฎหมาย

ไม่มี

มี โปรดระบุ

<p>16. ท่านต้องการส่งเสริม และจัดการภูมิปัญญา ท้องถิ่น อย่างไรบ้าง</p>	<p>☐ การศึกษา วิจัย (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)</p> <p>☐ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)</p> <p>☐ การสืบสานและถ่ายทอด (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)</p> <p>☒ การพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร (ระบุหน่วยงาน วิธีดำเนินงาน พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ)</p> <p>หน่วยงาน สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ</p> <p>วิธีดำเนินงาน ถ่ายทอดความรู้ ในเรื่องของผลิตภัณฑ์ ให้มีความหลากหลายมากขึ้น นอกจากทำเสื่อกก อาจจะนำไปเป็นบรรจุภัณฑ์อย่างอื่น เพื่อเพิ่มมูลค่าและรายได้ เพิ่มช่องทางการตลาด และมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต</p> <p>ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณประมาณ 2569</p> <p>งบประมาณ 50,000 บาท</p> <p>☐ การดำเนินงานด้านอื่น ๆ (พื้นที่ ระยะเวลา และงบประมาณ ระบุวิธีดำเนินงาน)</p>
<p>17. ชื่อผู้รวบรวมข้อมูล ตำแหน่ง</p>	<p>นายประยงค์ศักดิ์ ศรีโคตร นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ</p>
<p>18. หน่วยงาน</p>	<p>สำนักงานเกษตรอำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร</p>
<p>19. โทรศัพท์</p>	<p>0885734896</p>